

اشتیاق، عملکرد و فرسودگی تحصیلی

تألیف:

جواد افشین

۱۳۹۸

سرناسه	افشین، جواد، ۱۳۶۹ -
عنوان و نام پدیدآور	اشتیاق، عملکرد و فرسودگی تحصیلی/تالیف جواد افشین.
مشخصات نشر	تهران: نارون دانش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	ص ۸۶.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۱۵۸-۰۶-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	افت تحصیلی -- نمونه پژوهی
موضوع	Educational depreciation -- Case studies*
موضوع	دلزدگی
موضوع	Burn out (Psychology)
موضوع	موفقیت تحصیلی -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	Academic achievement -- Psychological aspects
رده بندی کنگره	LC۱۴۳
رده بندی دیویی	۳۷۱/۹۱۳
شماره کتابشناسی ملی	۰۲۰۶۸

آدرس: میدان انقلاب اسلامی، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت شرقی، پلاک ۷۲، واحد یک ماره: من: ۰۹۲۲۴۰۱۳۷۰ و ۰۲۱۶۶۹۳۲۲۴۵ آدرس الکترونیک: narvanpub@gmail.com آدرس اینترنتی: www.narvanpub.com	
--	---

که عنوان کتاب.....	اشتیاق، عملکرد و فرسودگی تحصیلی
که مولف.....	جواد افشین
که صفحه آرا.....	رضا کاوه
که طراح جلد.....	رضا کاوه
که ناشر.....	نارون دانش
که شمارگان.....	۱۰۰۰ نسخه
که نوبت چاپ.....	اول ۱۳۹۸
که قیمت.....	۱۸۰۰۰ تومان
ISBN: 978-622-7158-06-9	

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار
۹.....	فصل اول: کلیات
۲۱.....	فصل دوم: فرسودگی تحصیلی
۲۱.....	مقدمه
۲۲.....	مفهوم فرسودگی تحصیلی
۲۵.....	تاریخچه مفهوم فرسودگی
۲۶.....	مراحل فرسودگی
۲۶.....	دیدگاه مسلح
۲۷.....	دیدگاه پستونچی
۲۸.....	مراحل فرسودگی تحصیلی دانش آموزان از دیدگاه سازسون
۲۹.....	عوامل فرسودگی تحصیلی
۳۰.....	نشانه‌های فرسودگی تحصیلی
۳۱.....	عوارض فرسودگی تحصیلی
۳۳.....	فصل سوم: رویکردهای مختلف فرسودگی تحصیلی
۳۳.....	رویکرد بالینی
۳۳.....	رویکرد روانشناختی- اجتماعی
۳۴.....	رویکرد تبادلی چرنیس
۳۵.....	مدل کاپنر
۳۶.....	رویکرد ساختاری
۳۷.....	تئوری سیستم‌های اجتماعی و جو سازمان آموزشی
۳۹.....	فصل چهارم: اشتیاق و اشتیاق تحصیلی و ابعاد آن
۳۹.....	اشتیاق

۴۰	 اشتیاق تحصیلی
۴۲	 مدل‌های اشتیاق تحصیلی
۴۲	 مدل بلومفیلد و پاریس
۴۳	 مدل رومبرگر و لارسون
۴۴	 مدل نیومن، والگ، لامبورن
۴۴	 مدل شوفلی و سالانوا
۴۴	 ابعاد اشتیاق تحصیلی
۴۵	 اشتیاق شناختی
۴۶	 اشتیاق رفتاری
۴۶	 اشتیاق انگیزشی
۴۹	 فصل پنجم: عملکرد تحصیلی و عوامل مؤثر
۵۱	 عوامل مؤثر بر عملکرد تحصیلی
۵۱	 منبع کنترل
۵۲	 خود پنداره
۵۲	 سبک اسنادی
۵۳	 دیدگاه بلوم در مورد عملکرد تحصیلی
۵۴	 دیدگاه‌ها و نظریات در باره عملکرد تحصیلی
۶۷	 فصل ششم: سخن پایانی
۷۵	 فهرست منابع

پیشگفتار

مبحث فرسودگی تحصیلی یکی از مهم‌ترین مباحث قابل پژوهش در مدارس می‌باشد. فرسودگی، ارتباط دانش‌آموزان را با آموزشگاه و محیط آموزشی تحت تأثیر قرار می‌دهد، همچنین می‌تواند در میزان علاقه، اشتیاق و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان به ادامه تحصیل تأثیر گذار باشد.

متخصصان تعلیم و تربیت و روانشناسان تربیتی، تحقیقات قابل توجهی را در زمینه عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان و متغیرهای مرتبط با آنها انجام داده‌اند که در بین آنها راهبردهای یادگیری ابزارهایی مهم برای توانا ساختن دانش‌آموزان در دستیابی به اهداف آموزشی تلقی می‌شوند (سیف، ۱۳۹۰). یادگیری فراگیران معمولاً به وسیله عملکرد تحصیلی آن‌ها مورد سنجش قرار می‌گیرد عوامل متعددی، عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. برخی از این عوامل موجب بهبود عملکرد تحصیلی و برخی دیگر باعث تضعیف عملکرد فراگیران می‌شوند. از جمله عواملی که به شکل منفی بر عملکرد تحصیلی اثرگذار بوده و اخیراً مطالعاتی را در مدارس و دانشگاه‌ها به خود اختصاص داده، فرسودگی تحصیلی است (لی و آشفورث، ۲۰۰۸). مطابق الگوی تقاضا- منابع اگر عدم تعادل بین مصرف انرژی و تولید مجدد آن برای مدت طولانی ادامه یابد فرسودگی اتفاق می‌افتد. مطابق با این الگو دو عامل در فرسودگی تحصیلی نقش دارند: از یک طرف در دوره جدید تحصیلی تقاضاها و درخواست‌های معلمان از دانش‌آموزان برای مطالعه و

تلاش بیشتر می‌شود و از طرف دیگر دانش‌آموزان به دلیل عدم آگاهی از تفاوت‌های فردی در توانایی خود منابع انگیزشی کافی برای برخورد با این تقاضاهای تحصیلی را ندارند. این دو فرآیند موجب فشار روانی و در نهایت فرسودگی تحصیلی می‌شوند (ویگفیلد^۱، ۲۰۰۶). به طور مرسوم فرسودگی به عنوان یک سندروم سه بعدی مورد توجه قرار می‌گیرد. فرسودگی تحصیلی اشاره به احساس خستگی به خاطر تقاضاها و الزامات تحصیل (خستگی)، داشتن حس بدبینانه و بدون علاقه به تکالیف درسی (بی‌علاقگی) و احساس عدم شایستگی (کارآمدی پائین) دارد (ژانگ و همکاران^۲، ۲۰۰۷). فرسودگی تحصیلی شامل سه مؤلفه خستگی هیجانی، بی‌علاقگی و ناکارآمدی می‌باشد. خستگی هیجانی که اشاره به احساس خالی شدن و تهی شدن از منابع هیجانی فرد دارد، به عنوان مؤلفه استرس فردی مورد ملاحظه قرار می‌گیرد (ماسلاچ، ۱۹۸۴). بدبینی یا بی‌علاقگی اشاره به پاسخ‌های منفی بدبینانه یا بیش از حد با بی‌رغبتی به سایر افراد در محل کار دارد که مؤلفه بین فردی فرسودگی را نشان می‌دهد (ماسلاچ، ۲۰۰۱). افرادی که فرسودگی تحصیلی دارند معمولاً با نمرات پایین‌تر مواجه می‌مانند؛ بی‌اشتیاقی نسبت به مطالب درسی، عدم تمایل به حضور مستمر در کلاس، عدم مشارکت در فعالیت‌های کلاسی، غیبت‌های مکرر و احساس بی‌معنایی و بی‌کفایتی در یادگیری مهم‌ترین دلایل فرسودگی درسی را تجربه می‌کنند (نوامی^۳، ۲۰۰۹).